

ГЕОРГИ РУСАФОВ БЕЛОШИЙКА

chitanka.info

Една късна септемврийска привечер ятото на чичо Чурулик, в което беше и Белошийка, кацна край бреговете на реката Нил.

— Тук ще останем! Тук ще прекараме, докато премине кишавата есен и студената зима в нашата родина — каза чичо Чурулик и разпусна ятото.

Уморените ластовички свиха главички под топлите си крила и скоро заспаха. Бързо заспа и Белошийка. Но на сутринта тя се пробуди първа и същия миг започна безгрижният ѝ живот в непознатата страна.

Тя посрещаше слънцето във висините. Къпеше се по цял ден в топлите му лъчи, ловеше мушички, играеше с пискливите маймунки, гмуркаше белите си гърдички в тихите води на голямата река. А вечер, когато слънцето поемеше пътя към залеза, Белошийка отново литваше към него. Изпращаше го надалече с дивен полет и едва тогава се прибираще в подслона, дете вече сънливо писукаха нейните дружки. Така тя свикна бърже с новата страна. Свикна толкова много, че вече почти не си спомняше за останалата отгатык морето родина. Бялата стряха с топлото родно гнездо, розовият храст, който през цялото лято гиздеше многостеблената си снага с цвят, веселите деца със закачливите очи, които припкаха в двора под нейната родна стряха, среброструйната чешма край боровата горичка, дете излиташе да се разхлади през горещите дни — всичко, което и беше свидно и мило през цялото нейно първо лято, сега ѝ се струваше като някакъв далечен, отдавна сънуван, почти забравен сън. Сякаш винаги е била тук, край Нил. Къпала се е от малка в топлите води на голямата река. Играла е от рождение с палавите маймунки. Отрасла е край палмовите дървета...

Но един ден се случи нещо, което ѝ напомни със страшна сила за родината и събуди в сърцето ѝ непреодолим копнеж по нея.

В тоя ден — след свежото утро — настъпи нетърпима горещина. Слънцето — запряло като приковано на пепелявото небе — сипеше над земята сякаш не лъчи, а огнени игли. Над покривите, над сведените клони на дърветата, над голямото опърлено поле и над огледалната повърхност на ленивата река затрептя тежка мараня. Ала и това не продължи дълго. Скоро черни облаци — допълзели кой знае откъде — затулиха неусетно разжареното слънце. И всичко стихна, смълча се, като че ли земята изведнъж заспа, в настъпилата тишина.

Белошийка — свита под един подслон — усети с цялото си телце, че идва нещо страшно, нещо лошо. И тя не се излъга: страшното не закъсня да дойде...

Най-напред потъмнялото небе се разпука на две от една безкрайна светкавица. А след нея оглушителна гръмотевица разтърси земята и небето. После рукна пороен дъжд и в падналия непрогледен мрак светкавиците поведоха жестока битка с огън, вода и трясъци.

Бурята гърмя дълго, дълго...

По едно време небето се проясни и над земята полъхна свежест. Маймунките разбраха първи, че бурята е преминала и тозчас наскочаха по клоните на дърветата. Напуснаха подслоните си и дружките на Белошийка. Но тя не мръдна от своето скривалище. Остана в него, притвори очи и неусетно заспа.

Тогавя под глухия тътен на отминаващата буря Белошийка видя чуден сън. Видя едно гнездо под широка бяла стряха в далечна, но позната, мила и свидна страна. Нейната родина. От гнездото наднича тя, малко ластовиче с бяла шийка. Около нея подхвърка неспокойно майка ѝ.

— Хайде, рожбо, ела при мене! Само разпери крилцата си и вятърът ще те понесе... — мами я майката.

Белошийка се наклонява от гнездото. Младите ѝ крилца тръпнат, готови да се разперят. Но бездната, която зеленее под стряхата, я плаши. И тя остава в гнездото въпреки примамливия зов на майката и трепета на младите си крилца, тръпнещи да се разтворят за първи полет.

Майката е упорита. Тя отлита някъде, после пак се връща. Сега в човката ѝ шава една мушичка. И майчината човка с мухата се приближава до гладното ластовиче. То протяга шия. Разтваря човчицата си, иска да налапа мушицата. Но човката на майката се отдалечава бързо заедно със сладкия лов и Белошийка остава пак с празни устица.

Така няколко пъти и... чудото става.

Загледана в мухата, Белошийка се откъсва от гнездото. Полита надолу и — ах, майчице, загина твоето пиле! Но верният майчин гръб я подкрепва и тя след миг се сгушва отново в гнездото. Тоя път в човката ѝ пърха желаният лов. А в сърцето ѝ — радостта от първия полет.

Сетне започна къси стрелкания до близките дървета, до съседните стрехи. Шеметно се устреми към облаците, към слънцето. Хвана сама първата мушица...

Белошийка видя насън най-ранните си дни и се събуди.

Бурята си беше отишла. Измитото небе се смееше като щастливите очи на децата от двора под нейното гнездо в родната ѝ страна. Палмовите дървета кънтяха от веселата глъчка на маймуните и папагалите. Дружките и сновяха като стрели в свежия въздух. Всичко, всичко си беше като преди бурята. Само Белошийка сякаш беше станала друга.

Тя пак излиташе още в зори от подслона си, но бързаше да се прибере скоро в него. И там — загледана в синеещите се далечни планини — малката ластовичка се унисаше в спомени за оная страна, където остана нейното родно гнездо, скътано под широката бяла стряха. Там бяха сега сърцето ѝ, мислите ѝ, погледът ѝ...

Веднъж майката — видяла промяната в рожбата си — не се стърпя и я попита:

— Защо си така тъжна, Белошийке?

— Мъчно ми е, мамо, за оная страна, в която остана родното гнездо! Ах, не зная дали ще изтрая... страхувам се да не тръгна сама!

— Защо сама? Мислиш, че само ти ли искаш да се върнеш там? Не, чедо. И аз, и лелките ти, и дружките ти... всички, всички искаме час по-скоро да се върнем в родните гнезда! Но знаеш ли какво е сега там?

— Как да не знам, когато все това е пред очите ми!... В горите бълболят пенливи поточета, под нашето гнездо цъфти розовият храст, децата от голямата къща припкат по широкия двор...

— О, ако беше така, чичо Чурулик нито минутка не би ни държал тука! Веднага щеше да събере ятото и всички щяхме да литнем нататък... Но не е така. Сега там е зима. Из горите и полята вият фъртуни, поточетата са оковани в лед, розовият храст е затрупан със сняг, във въздуха вместо мушички прехвъркат снежинки, които не се ядат. А под нашата стряха зъзнат само самотните гладни врабци! Затуй потърпи: когато му дойде времето, всички ще тръгнем заедно, както дойдохме — без ятото всяка една от нас ще загине по трудния път до родината!...

— Но...

Подмамена от някакво насекомо, майката литна.

Белошийка остана пак сама.

Друг път я заговориха две любопитни маймунки:

— Белошийке, какво виждаш зад ония сини планини, та така си устремила поглед нататък?

— Там е България, моята родина...

— България? Каква е тя, красива ли е като нашата страна?

Ха, чувате ли ги? Те питат дали е красива нейната родина? Нима наистина тези мили глупави маймунки не са чували нищо за най-хубавата земя под слънцето!

И Белошийка започна да им разказва надълго и нашироко за родното си гнездо, за розовия храст под бялата стряха, който никога не остава без цвят, за децата със закачливите очи, които чуруликат като щастливи птички, за натежалите от плод дръвчета край пенливите реки...

Маймунките също не я изслушаха докрай — побягнаха към палмите, дето се боричкаха другарките им. Но Белошийка не спря своя разказ. Макар и сама, тя продължи да чурулика за красотите на своята родина и да мечтае гласно за деня, когато ще види пак родната страна, дето въздухът ухае на цъфнали рози, а в горите от ранна утрин до късна вечер кълтят птичи песни.

Но кога, кога най-после ще дойде тоя ден!...

Всичко си има край. Не остана без край и очакването на Белошийка.

Една синя мартенска утрин ятото на чичо Чурулик се събра, издигна се нависоко и литна към родината. Всички бяха като трескави от радост. Ала от всички най-радостна беше Белошийка.

Ето. Тя лети и чурулика. Очите ѝ се замрежват от силния полет. Но тя е устремила поглед в далечината, където я очаква топлото родно гнездо под широката бяла стряха, и е все първа...

Първа стигна и на острова, където ятото спря за продължителна почивка.

Там дружките ѝ скриха морни главички на завет сред скалите и задрямаха. Но Белошийка не остана между тях. Тя прелетя до най-високата скала, кацна на нейния връх и загледана в последните лъчи на залязващото слънце, се замисли пак за родното гнездо, в което усети за

първи път милувката на топлите слънчеви лъчи, ласката на ветреца и сладкия трепет на разперените за първия полет крилца.

— Какво, Белошийке, родината ли търсиш? — сепна някой замислената ластовичка.

Белошийка се обърна и видя чичо Чурулик, който беше кацнал неусетно до нея. Гледаше я усмихнато с уморените си очи.

— Виждаш ли оная заснежена планина в далечината — продължи той, — дето сега върховете ѝ пламтят от залеза?... Преминем ли я утре, кажи-речи, вече сме у дома!...

Ластовичката само що не извика от радост... Нима са били толкова близо до дома! Та тогава защо спряха тук, сред тия голи скали?... Ах, дано само по-скоро дойде утрешният ден, че да литнат пак към родната страна — как леко се лети нататък!

Но така се случи, че ятото не тръгна на другия ден. Едни малки розови облачета изплашиха чичо Чурулик и той реши ятото да остане още едно денонощие на острова. Изморените ластовички посрещнаха с радост това решение на стария водач. Само Белошийка не се зарадва. Решението на чичо Чурулик не допадна на сърцето ѝ, което гореше от нетърпение час по-скоро да литне нататък — към родната страна.

Едно денонощие! След толкова време далече от родината — малко ли е това! Не, мъчно може да се изтрае, особено сега, когато знае, че тя е вече така близо!...

И Белошийка не изтрая. Кацнала пак на най-високата скала, отдето вчера чичо Чурулик ѝ показва първата родна планина, тя неусетно разпери криле, издигна се високо, изви се над крилатата дружина и изчезна самичка на запад. Отначало другарките ѝ я видяха като малка топчица, после — като мушица, а след това я изгубиха от погледите си в далечината на необятната морска шир.

Чичо Чурулик отрони след нея с въздишка:

— Не изтрая сърцето ѝ! Зовът на родината победи... А бурята няма да закъснее. Дано само крехките ѝ крилца издържат в трудния път!...

Наистина към обед над морето се изви страшна буря.

Бурята настигна Белошийка далече от морския бряг. Беше много страшно. Черните облаци изливаха над самотната ластовичка дъждовни капки, тежки като оловни зърна. А под нея морската бездна — хапана от бурята — клокочеше и ревеше като ранен звяр. Вълните

налитаха като бесни една върху друга. Боричкаха се с рев, после — видели устремената самотна птица, която пронизваше като стрела облаците — се нахвърлиха с гняв върху нея. Те пръскаха със студените си капки белите ѝ гърдички. Те я обливаха с ледената си пяна. Но Белошийка не спираше. Белошийка като че ли не виждаше и не чуваше нищо от това, което ставаше под нея и над нея. Слабите ѝ крилца се огъваха под камшика на бурята. Очите ѝ се замъгляваха. Но тя летеше упорито и знаеше само едно: там зад облаците е нейната родна страна с топлото гнездо и тя трябва да го стигне. Въпреки воя на вълните под нея и битката на огнените светкавици над нея Белошийка трябва първа от цялото ято да кацне върху розовия храст, който навярно се е разлистил вече под родното гнездо...

Напред!

* * *

Когато децата от голямата бяла къща видяха, че първата ластовичка долетя в техния двор, всички хукнаха към градината, за да вържат мартеничките си на розовия храст под гнездата на ластовиците. Но преди да стигнат до храста, крилатата гостенка пречупи криле. Олюля се и падна под напъпилите клончета.

Децата веднага познаха първата пролетна гостенка.

Беше тяхната любимка от миналото лято — Белошийка.

Но какво ставаше с нея?

Нежната човчица на Белошийка се разтваряше често-често от тежкото дишане. А очите ѝ — широко разтворените ѝ очи — бяха впити с непреодолим копнеж в гнездото под стряхата на тяхната къща...

— Нима ще умре?! — изплака с ужасени очи едно момиченце с дълги свилени плитки, което беше изтичало първо при падналата птичка.

— Не, не... сърцето ѝ още тупка! — отвърна уверено момченцето, което дотича след нея, и пое нежно ластовичката в ръцете си. — Ще направим всичко, но ще я спасим!

После децата хукнаха с любимата птичка към голямата бяла къща.

А след половин час от топлата стая на първия етаж ечна радостен детски вик:

— Хвърка! Ура-а-а-а... гостенката хвърка-а-а-а!...

Миг по-късно от отворения прозорец излетя Белошийка. Тя се издигна нависоко, спусна се пак ниско, погали с гърдичките си напъпилите рози и с ликуващо чуруликане се извиси отново нагоре — към бялата стряха, към родното гнездо.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.